

OCHRANA SPOTREBITEĽA V SLUŽBÁCH CESTOVNÉHO RUCHU

Monika Jurčová

Súčasný stav závislosti na SD EÚ? 😊

- 2. Má sa článok 6 [smernice 2005/29] (klamlivé činnosti) vykladať v tom zmysle, že prípady, keď sa **obchodník rozhodol stanoviť cenu predplatného za pokračujúce služby tak, že spotrebiteľ musí zaplatiť mesačný poplatok a zároveň šesťmesačný poplatok, sa má považovať za klamlivú obchodnú praktiku, ak je v marketingovej kampani osobitne zvýraznená cena mesačného poplatku, zatiaľ čo šesťmesačný poplatok je úplne opomenutý alebo sa zobrazí len menej nápadným spôsobom?**
- 3. Má sa článok 7 [smernice 2005/29] (klamlivé opomenutia) vykladať v tom zmysle, že prípady, keď sa **obchodník rozhodol stanoviť cenu predplatného za pokračujúce služby tak, že spotrebiteľ musí zaplatiť mesačný poplatok a zároveň šesťmesačný poplatok, sa má považovať za klamlivé opomenutie konania podľa uvedeného článku 7, ak je v marketingovej kampani zvýraznená najmä cena mesačného poplatku, zatiaľ čo šesťmesačný poplatok je úplne opomenutý alebo sa zobrazí len menej nápadným spôsobom?**
- C-611/14

odpoved'

- Článok 6 ods. 1 smernice 2005/29 sa má vykladať v tom zmysle, že za klamlivú obchodnú praktiku sa má považovať obchodná praktika spočívajúca v rozdelení ceny produktu na viac častí a v zdôraznení jednej z nich, ak táto praktika môže jednak vyvolať u priemerného spotrebiteľa nesprávny dojem, že sa mu ponúka výhodná cena, a jednak ho viesť k tomu, že urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti vo veci samej. Časové obmedzenia, ktorým môžu podliehať určité komunikačné prostriedky, akými sú televízne reklamné spoty, však nemožno vziať do úvahy na účely posúdenia klamlivosti obchodnej praktiky z hľadiska článku 6 ods. 1 tejto smernice.
- 3. Článok 7 smernice 2005/29 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, keď sa obchodník rozhodol stanoviť cenu predplatného tak, že spotrebiteľ musí zaplatiť mesačný poplatok a zároveň šesťmesačný poplatok, sa táto praktika má považovať za klamlivé opomenutie konania, ak je v marketingovej kampani zvýraznená najmä cena mesačného poplatku, zatiaľ čo šesťmesačný poplatok je úplne opomenutý alebo sa zobrazí len menej nápadným spôsobom, ak také opomenutie spôsobí, že priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu.

Ochrana spotrebiteľa v cestovnom ruchu

1. Všeobecné nástroje ochrany spotrebiteľa (neprijateľné podmienky, nekalé praktiky, predzmluvné informačné povinnosti, po novom možnosť odstúpiť od zmluvy o zájazde uzavretej mimo predajného miesta, iné nástroje - najmä zákon o ochrane spotrebiteľa, kvalita služieb, alternatívne riešenie sporov, procesné predpisy slabšia strana)

2. Ochrana cestujúceho a hosťa (nutne nemusí ísť o spotrebiteľa - napr. obchodný cestujúci)

a) právo EÚ (zájazd, timesharing, nariadenia z oblasti dopravy)

b) „klasické“ nástroje vnútroštátneho práva :

V súkromnom práve : príkaz, obstaranie vecí, sprostredkovanie, zmluva o ubytovaní, zmluva o preprave, zodpovednosť za škodu (všeobecná, prevádzková činnosť, prevádzka dopravných prostriedkov, vnesené a odložené veci)

3. Nové prvky kolaboratívna ekonomika- Airbnb, Uber a pod

4. Okrajovo napr. banana riding boat ©) **Športové úrazy** vo voľnom čase , pozri Case details: OGH judgment 8 Ob 94/17g of August 24, 2017 (ECLI:AT:OGH0002:2017:0080OB00094.17G.0824.000) alebo **turistické a lyžiarske nehody**

Smernica 93/13 a iné

Ceny leteniek, spotrebiteľia, neprijateľné podmienky, nekalé praktiky
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z
o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb

C-487/12 Skutkový stav- (od 1.11. 18 batožina Ryanair)

- V auguste 2010 si pani Arias Villegasová na internete kúpila letenky u leteckej spoločnosti Vueling Airlines. išlo o štyri spätné letenky, ktoré jej umožňovali cestovať s tromi ďalšími osobami medzi mestami La Coruña (Španielsko) a Amsterdam (Holandsko), pričom príslušné lety boli naplánované na 18. a 23. októbra 2008. Keďže pani Arias Villegasová zaregistrovala celkovo dve batožiny pre štyri dotknuté osoby, Vueling Airlines zvýšilo základnú cenu leteniek o 40 eur, resp. o desať eur za batožinu a let, ktorá sa tým zvýšila na 241,48 eura.
- Po uskutočnení danej cesty pani Arias Villegasová podala proti spoločnosti Vueling Airlines sťažnosť na obecný úrad mesta Ourense, v ktorej tejto leteckej spoločnosti vytkla, že v dotknutej zmluve o leteckej preprave stanovila nekalú podmienku. Podľa dotknutej osoby je táto podmienka nezlučiteľná s platným španielskym právom, ktorý priznáva cestujúcim lietadlom právo na zaregistrovanie batožiny bez dodatočných nákladov.

C-487/12 Vueling Airlines SA VS Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia

- Článok 22 nariadenia č. 1008/2008, nazvaný „Voľná tvorba cien“, ktorý je súčasťou kapitoly IV uvedeného nariadenia, nazvanej „Ustanovenia o tvorbe cien“, v odseku 1 stanovuje:
- „.....leteckí dopravcovia Spoločenstva a na základe reciprocit leteckí dopravcovia tretích krajín voľne stanovujú letecké cestovné a letecké sadzby za letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva.“

otázka

- „Má sa článok 22 ods. 1 nariadenia [č. 1008/2008] vykladať v tom zmysle, že **bráni vnútroštátnej právnej norme (článku 97 [LNA]), ktorá ukladá leteckým spoločnostiam povinnosť priznať v každom prípade cestujúcim právo zaregistrovať si jednu batožinu bez príplatku alebo zvýšenia základnej zmluvnej ceny letenky?**“
- Odpoveď, pozri, že článok 22 ods. 1 týkajúci sa voľnej tvorby cien doplnený článkom 23 ods. 1, ktorého cieľom je zabezpečiť najmä informovanie a transparentnosť v súvislosti s cenami za letecké dopravné služby a ten ráta s **príplatkami**

- **cena, ktorá sa má zaplatiť za prepravu zaregistrovanej batožiny cestujúcich lietadlom, môže predstavovať voliteľný príplatok k cene v zmysle článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008, pretože takúto službu nemožno považovať za povinnú alebo nevyhnutnú na prepravu týchto cestujúcich.**
- Tento **rozdiel medzi prepravou zaregistrovanej batožiny a príručnej batožiny** je navyše premietnutý v právnej úprave týkajúcej sa zodpovednosti leteckého dopravcu za škody spôsobené na batožine, ako to vyplýva z ustanovení Montrealského dohovoru

C-487/12 Vueling Airlines SA VS Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia

- Článok 22 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve sa má vykladať v tom zmysle, že **bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, ktorá leteckým prepravcom ukladá povinnosť prepraviť za každých okolností nielen cestujúceho, ale aj jeho zaregistrovanú batožinu, ak táto batožina spĺňa určité požiadavky týkajúce sa najmä jej hmotnosti, za cenu letenky a bez toho, aby mohli požadovať akýkoľvek príplatok za prepravu tejto batožiny.**

Ceny leteniek C-290/16

- Článok „Informovanie a nediskriminácia
- „Letecké cestovné a letecké sadzby, ponúkané alebo zverejnené cez internet alebo v akejkoľvek inej forme, za letecké dopravné služby z letiska na území členského štátu, na ktorý sa uplatňuje zmluva, prístupné verejnosti, zahŕňajú uplatniteľné podmienky. **Konečná cena, ktorá sa má zaplatiť, je vždy uvedená a zahŕňa uplatniteľné letecké cestovné alebo leteckú sadzbu AS WELL AS vrátane všetkých uplatniteľných daní a platieb, prirážok a poplatkov, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v čase uverejnenia. Okrem konečnej ceny sa uvádzajú prinajmenšom tieto údaje:**
 - a) letecké cestovné alebo letecká sadzba;
 - b) dane;
 - c) letiskové poplatky a
 - d) iné platby, prirážky alebo poplatky, ktoré sa týkajú napríklad bezpečnostnej ochrany alebo paliva;
- ak sa položky uvedené v písmenách b), c) a d) pridali do leteckého cestovného alebo leteckej sadzby. Možné príplatky sa oznámia jasným, transparentným a jednoznačným spôsobom vždy na začiatku rezervačného procesu a zákazník ich akceptuje na základe slobodnej voľby („opt-in“).

Spolková únia centrál a združeni spotrebiteľov, „Bundesverband-

žalobca

- Podľa Bundesverband boli **sumy daní a poplatkov, ktoré boli uvedené na internetovej stránke spoločnosti Air Berlin, príliš nízke v porovnaní so sumami, ktoré v skutočnosti platí letecká spoločnosť**, a to podľa taríf letiskových poplatkov dotknutých letísk, a preto mohli spotrebiteľ a uviesť do omylu. Keďže Bundesverband sa domnievala, že toto zobrazenie bolo v rozpore s **článkom 23** ods. 1 treťou vetou nariadenia č. 1008/2008, na Landgericht Berlin (podala žalobu o zdržanie sa tejto praktiky.
- Otázka BGH : **Má sa článok 23 ods. 1 tretia veta nariadenia č. 1008/2008 vykladať v tom zmysle**, že pri uverejnení svojho leteckého cestovného **musia leteckí dopravcovia uviesť skutočnú výšku daní, letiskových poplatkov a iných platieb, prirážok a poplatkov**, ktoré sú uvedené v písmenách b) až d), a teda ich nesmú čiastočne zahrnúť do svojho leteckého cestovného uvedeného v písmene a) tohto ustanovenia?

C-290/16 rozpor

- Podľa spoločnosti Air Berlin nie sú leteckí dopravcovia povinní osobitne zobrazovať sumu daní, letiskových poplatkov ani iných platieb, prirážok alebo poplatkov, ktoré sú uvedené v článku 23 ods. 1 tretej vete písm. b) až d) nariadenia č. 1008/2008, v prípade, že tieto položky sú zahrnuté v leteckom cestovnom uvedenom v článku 23 ods. 1 tretej vete písm. a) tohto nariadenia. Air Berlin sa totiž domnieva, že len konečná cena je rozhodujúca na to, aby sa zákazníkovi umožnilo porovnať jednotlivé ceny ponúkané leteckými dopravcami.
- Bundesverband, nemecká vláda a Európska komisia tvrdia, že článok 23 ods. 1 tretia veta nariadenia č. 1008/2008 ukladá leteckým dopravcom povinnosť uvádzať sumu jednotlivých zložiek konečnej ceny.

C-290/16 Rozhodnutie

- Cieľ informovania a transparentnosti cien by nebol dodržaný, ak by sa mal článok 23 ods. 1 tretia veta nariadenia č. 1008/2008 vykladať tak, že leteckým dopravcom dáva na výber, či zahrnú dane, letiskové poplatky, iné platby, prirážky a poplatky do leteckého cestovného, alebo či uvedú tieto jednotlivé položky samostatne.
- pri uverejnení svojho leteckého cestovného musia leteckí dopravcovia uviesť osobitne sumy, ktoré majú zákazníci zaplatiť ako **dane, letiskové poplatky, ako aj iné platby, prirážky a poplatky, uvedené v článku 23 ods. 1 tretej vete písm. b) až d) tohto nariadenia**, a preto tieto položky nesmú ani čiastočne zahrnúť do leteckého cestovného uvedeného v článku 23 ods. 1 tretej vete písm. a) uvedeného nariadenia.
- PŘÍKLAD RYANAIR (NIEKT KRAJINY VAT), PŘÍKLAD INE LET. SPOLOČNOSTI (AJ LET POPLATOK, AJ DANE)

C-290/16...2 otázka

- V rámci tejto žaloby Bundesverband taktiež napadol zákonnosť podmienky uvedenej v bode 5.2 všeobecných podmienok predaja spoločnosti Air Berlin, ktoré sú prístupné na jej internetovej stránke, podľa ktorej **Air Berlin zrazí 25 eur ako poplatok za spracovanie za rezerváciu a cestujúceho zo sumy, ktorá sa má cestujúcemu vrátiť, ak nenastúpil na let alebo zrušil svoju rezerváciu.** Bundesverband vysvetlil, že táto podmienka porušuje § 307 BGB, keďže neprimerane znevýhodňuje zmluvných partnerov leteckej spoločnosti. Dodala, že za plnenie zákonnej povinnosti nesmie Air Berlin požadovať žiadny samostatný poplatok.

C-290/16...2 otázka

- Vnútroštátny súd sa pýta, či je vzhľadom na rozsudok z 18. septembra 2014, Vueling Airlines (C-487/12, EU:C:2014:2232) **potrebné sa domnievať, že voľnosť priznaná leteckým dopravcom stanovovať letecké cestovné podľa článku 22 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008 bráni tomu, aby sa vnútroštátna právna úprava, ktorá preberá právo Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa, uplatňovala na takúto podmienku.**

C-290/16...2. otázka

- **čl. 22 voľná tvorba cien** leteckí dopravcovia voľne stanovujú letecké cestovné a letecké sadzby za letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva.
- **2.** Článok 22 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby uplatnenie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorou sa preberá smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, mohlo viesť k vyhláseniu neplatnosti podmienky uvedenej vo všeobecných podmienkach predaja umožňujúcej fakturovať samostatné paušálne poplatky za spracovanie zákazníkom, ktorí nenastúpili na let alebo ktorí zrušili svoju rezerváciu.

Nerefundovateľné letenky- neprijateľná podmienka??

- **German Supreme Court decides on airline tariff: a non-refundable ticket remains non-refundable**
- The plaintiffs had booked tickets for a Lufthansa flight from Hamburg via Frankfurt to Miami and back from Los Angeles via Frankfurt to Hamburg. The ticket price was EUR 2.766,32 and according to the tariff, the ticket was non-refundable (**except applicable taxes only**). Because of a disease, the plaintiffs cancelled their tickets and claimed back the ticket price. Lufthansa only refunded taxes of EUR 133,56 each. The plaintiffs filed a law suit for the difference which was dismissed by the first instance court (AG Köln) and their appeal was dismissed as well.
- Source: BGH press release no 59/2018 of March 20, 2018.
- Case details: BGH judgement X ZR 25/17 of March 20, 2018

Nerefundovateľné letenky- neprijateľná podmienka??

- By judgement of March 20, 2018, the German Civil Supreme Court (Federal Court/BGH) upheld this decision: **an exclusion of cancellation could not be regarded an unreasonable disadvantage or unfair contract term which would violate the principles of good faith.** Usually, if a ticket was cancelled this would not save the air carrier any money as almost all costs were related to the operation of the flight as such and would not depend on the transportation of a particular passenger. Only if the flight was fully booked and the carrier would have had to reject other passengers had the tickets not been cancelled there would be an additional acquisition. However, this would be difficult to determine and mostly depend on coincidence. Therefore, the tariff excluding cancellation against refund would reflect the typical situation and not be unreasonable. Furthermore, passengers could avoid the disadvantage by booking a flexible tariff or by buying a cancellation insurance.

Online rezervačné platformy – doložka najlepšej ceny

- **Rakúsky ústavný súd -- nepovažuje zákaz doložiek najlepšej ceny 'best price' clauses for online hotel booking portals za protiústavný**
- **Agresívna obchodná praktika!**
- Effective by January 1, 2017, an amendment to the **Austrian Unfair Competition Act (UWG)** introduced a ban on 'best price' clauses for hotel booking portals. These clauses were qualified as an **aggressive business practice**. According to such clauses, a hotel operator who wanted to sell rooms through online portals **had to accept not to offer these rooms for a lower price or at more favourable conditions though any other distribution channel including the hotel's own website.**
- **Pozor B2B (nie oblasť smernice 2005/29 B2C)**

Online rezervačné platformy – doložka najlepšej ceny

- **Booking.com challenged this law before the Constitutional Court, arguing it would interfere with the right to property as guaranteed by the Austrian constitution**, be inappropriate and not be serving purposes of public interest. However, the Constitutional Court (VfGH) dismissed the complaint and held that the interference with the right to property was **justified by the public interest in a fair competition between hotel operators and booking platforms**. Moreover, it **would serve the interest of the consumers** which prevailed over the booking platform's freedom to make contractual agreements. A similar complaint, filed by **Expedia** was dismissed with reference to the Booking.com judgment.
- Source: VfGH press release of Oct. 17, 2017

Pramene práca cestovného ruchu

(veľmi zúžený výber)

Smernice EÚ

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/122/ES zo 14. januára 2009 o ochrane spotrebiteľov, pokiaľ ide o určité aspekty zmlúv o časovo vymedzenom užívaní ubytovacích zariadení, o dlhodobom dovolenkovom produkte, o ďalšom predaji a o výmene. **(TIMESHARING)**
- smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2302 z 25. novembra 2015 o **balíkoch cestovných služieb a spojených cestovných službách**, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ a ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/314/EHS

Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady

- č. 261/2004 ,ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91
- č. 889/2002 z 13. mája 2002, ktorým sa mení a dopĺňa **nariadenie Rady (ES) 2027/97 o zodpovednosti leteckého dopravcu v prípade nehôd (toto nariadenie vykonáva príslušné ustanovenia Montrealského dohovoru o preprave cestujúcich a ich batožiny v leteckej doprave)**
- č. 1177/2010 o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2006/2004
- č. 1371/2007 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave
- č. 181/2011 zo 16. februára 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 2006/2004

https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/index_sk.htm

- **Cestovanie**
- **Doklady potrebné na cestovanie v rámci Európy**
- Cestovné doklady občanov EÚ
- Cestovné dokumenty rodinných príslušníkov, ktorí nie sú občanmi EÚ
- Cestovné dokumenty osôb, ktoré nie sú občanmi EÚ
- Neplatný alebo stratený cestovný pas
- Cestovné doklady pre maloletých
- **Práva cestujúcich**
- Práva cestujúcich v leteckej doprave
- Práva cestujúcich v železničnej doprave
- Práva cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave
- Práva cestujúcich v lodnej doprave
- **Doprava a zdravotné postihnutie**
- Práva cestujúcich so zníženou pohyblivosťou
- Parkovací preukaz EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím

Vnútroštátne pramene- výber

- Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu
- **zákon č. 170/2018 Z. z. o zájazdoch, spojených službách cestovného ruchu, niektorých podmienkach podnikania v cestovnom ruchu a o zmene a doplnení niektorých zákonov** (ďalej len: „zákon o zájazdoch“), ktorý je platný od 15. mája 2018 a účinný od 1. januára 2019. (transpozičná lehota do 30.6.2018)
- Zákon č. 161/2011 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri poskytovaní niektorých služieb cestovného ruchu a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- 1. Pojem zájazd:** C-237/97 AFS Intercultural Programs Finland- školský pobyt
C-140/97 Walter Rechberger, Renate Greindl, Hermann Hofmeister a ost. v. Republik Österreich -balíky služieb zadarmo? C-400/00 Club-Tour, Viagens e Turismo SA v. Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido - vopred pripravená kombinácia služieb..
INKORPOROVANE
- 2. ochrana úpadok** C-178/94, C-179/94, C-188/94, C-189/94, C-190/94 Dillenkofer a ost. proti Bundesrepublik Deutschland, C-364/96 Verein für Konsumenteninformation v. Österreichische Kreditversicherungs AG, C-410/96 trestné konanie proti André Ambry zo dňa 1.12.1999; (ochrana proti úpadku prostredníctvom bankovej záruky alebo poistenia v inej členskej krajine)
C- 134/11 Jürgen Blödel-Pawlik v. HanseMercur Reiseversicherung AG
- 3. Náhrada škody** C-168/00 Simone Leitner v. TUI Deutschland z 12. marca 2002; (náhrada nemajetkovej ujmy) **INKORPOROVANE**
- 4. Súdna právomoc**, nar. č. 44/2001 (nar. 1215/2012) **BEZ ZMENY** C-585/08 a C-144/09 Peter Pammer v. Reederei Karl Schlüter GmbH & Co. KG a : Hotel Alpenhof GesmbH v. Oliverovi Hellerovi C-478/12 - Maletic and Maletic v. lastminute.com v. TUI Österreich (druhý účastník zmluvy.. Tui rak, last min nem.,)

Predmet úpravy zákona č.170/2018

- a) práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním služieb cestovného ruchu na základe zmluvy o zájazde alebo s poskytovaním spojených služieb cestovného ruchu – **ZMLUVA O ZÁJAZDE**
- b) pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti cestovného ruchu,
- c) niektoré podmienky podnikania v cestovnom ruchu,
- d) zodpovednosť a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.
- Ruší 281/ 2001 Zz **Zákon o zájazdoch**, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších ...

Zájazdy v novom zákone

Zmluvné právo

Obsah

- **Vývoj pojmu zájazd**
- **Pojem zájazd v nové úprave**
- **Pojem spojené cestovní služby v nové úpravě**
- **Rozsah ochrany spotřebitele**

Vývoj pojmu zájezd – soukromoprávní pohled

- *neměli jsme = neřešili jsme, co je zájezd*
- *řešení ale podobné – odpovědnost pořadatele zájezdu za jednotlivé dílčí služby, aniž by byl poskytovatel*

= smlouva o **obstarání věci** (§ 933-936 ObčZ 1964)

= smlouvou o obstarání věci se obstaratel zavazuje obstarat určitou záležitost (např. cestovní kancelář svému zákazníkovi rekreační pobyt). Došlo-li k tomuto obstarání se změnami proti učiněné objednávce, odpovídá obstaratel objednateli za vadné plnění (R 51/98)

= na základě smlouvy o obstarání zájezdu **podle** nevzniká závazkový vztah mezi objednatel a subjektem označeným ve smlouvě jako prodejce zájezdu (prostředníkem), ale přímo s obstaratelem zájezdu - s cestovní kanceláří, která zájezd prodejci nabídla k prodeji, stanoví-li tak všeobecné podmínky pro konání zájezdu, jež jsou součástí smlouvy o obstarání zájezdu (NS 33 Cdo 2549/98)

Zájezd do konce roka/ polovice?? 2018

směrnice 90/314/EHS

"souborem služeb" předem stanovená kombinace alespoň dvou z následujících položek, je-li prodávána nebo nabízena k prodeji za souhrnnou cenu a je-li služba poskytována po dobu přesahující 24 hodin nebo zahrnuje-li nocleh:

a) doprava,

b) ubytování,

c) jiné služby cestovního ruchu, které nejsou doplňkem dopravy nebo ubytování a tvoří významnou část souboru služeb.

- SR - § 2 odst. 2 zákona o zájezdech (z. č. 281/2001 Zb.).
- Neg. poskytovanie ubytovacích služieb subjektmi, ktorých ubytovacie zariadenia sú zaradené do kategórií

Nové vymedzenie zájazdu

- Flexibilné, Vplyv judikatúry, dvojstupňová definícia – dva základné varianty uzavretia zmluvy, vrátane nového negatívneho vymedzenia
- **Zájazdom je kombinácia najmenej dvoch rôznych druhov služieb cestovného ruchu zakúpených na účel tej istej cesty**

Služby cestovného ruchu

- 1. preprava,
- 2. ubytovanie, ktoré nie je prirodzenou súčasťou prepravy a nie je určené na účel bývania, LOZKOVY VOZEN VS VYLETNA LOD
- 3. prenájom motorových vozidiel²⁾ alebo dvojkolesových motorových vozidiel, na ktorých vedenie sa vyžaduje vodičské oprávnenie skupiny A,³⁾ (FLY DRIVE – DVE SLUŽBY) alebo
- 4.iné služby cestovného ruchu, ktoré nie sú prirodzenou súčasťou služby cestovného ruchu uvedených v prvom bode, druhom bode alebo treťom bode STRAVOVANIE BOD 17 ODOVODNENIA NOVY PROBLEM

UBYTOVANIE

- Ubytovanie **na účely bývania** vrátane dlhodobých jazykových kurzov by sa nemalo považovať za ubytovanie v zmysle tejto smernice.
- **Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 11. februára 1999, AFS Intercultural Programs Finland ry, C-237/97.**
- v prípadoch, keď sa na rozdiel od výletnej plavby nočľah poskytuje ako súčasť cestnej, železničnej, lodnej alebo leteckej osobnej dopravy, by sa ubytovanie nemalo považovať za samostatnú cestovnú službu, ak je hlavnou zložkou očividne preprava.

Stravovanie

- Kúpa samostatnej cestovnej služby ako jednej cestovnej služby by nemala byť ani balíkom služieb ani spojenou cestovnou službou. (odôvodnenie 15)
- Okrem toho služby, ktoré sú prirodzenou súčasťou inej cestovnej služby, by sa nemali považovať za samostatné cestovné služby.....

napr. stravovanie, nápoje a upratovanie poskytované ako súčasť ubytovania...

Ďalšie službami cestovného ruchu,

- Ak nie sú prirodzenou súčasťou dopravy ubytovania a prenájmu
- **zabezpečovanie vstupeniek na koncerty, športové podujatia, exkurzie alebo do zábavných parkov,**
- **zabezpečovanie prehliadok so sprievodcom,**
- **skipasov a prenájmu športového výstroja, ako napríklad lyžiarskeho výstroja, alebo**
- **návštevy kúpeľných zariadení.**
- Ak sa takéto služby skombinujú len s jedným iným druhom cestovných služieb, napríklad s ubytovaním, malo by to viesť k vytvoreniu balíka služieb alebo spojenej cestovnej služby, len ak tvoria významnú časť hodnoty balíka služieb alebo spojenej cestovnej služby, alebo ak sa propagujú ako základný prvok cesty alebo dovolenky alebo inak predstavujú základný prvok cesty alebo dovolenky. Ak iné služby cestovného ruchu tvoria najmenej 25 % hodnoty kombinácie, mali by sa uvedené služby považovať za služby, ktoré tvoria významnú časť hodnoty balíka služieb alebo spojenej cestovnej služby
- **§ 3 ods. 2 písm a) tieto iné služby cestovného ruchu nie sú ponúkané ako podstatná súčasť kombinácie služieb cestovného ruchu ani inak nepredstavujú jej podstatný prvok alebo ak cena týchto iných služieb cestovného ruchu nie je viac ako 25 % z celkovej ceny kombinácie služieb cestovného ruchu**

Z rozhodovacej činnosti

- § 2 ods. 4 z 281/2001 Zz Poistenie účastníkov zájazdu sa nepovažuje za inú službu podľa odseku 1 podľa úpravy do 31.12. 2018
- Z rozsudku Okresný súd : Výpočet ceny zájazdu pre dve dospelé osoby a dve deti: Cena zájazdu pre 9 dospelých osôb 8.370,-EUR, výstavná zľava mínus 2.511,-EUR, t.j. 5.859,-EUR čo na jednu osobu je 651,-EUR. Dve dospelé osoby 2x651,-EUR=1.302,-EUR, dve deti 2x200,-EUR=400,- EUR, **zákonné poistenie pre štyri osoby 4x5,50 EUR= 22,-EUR**, letiskové poplatky pre štyri osoby 4x120,-EUR=480,-EUR, **cestovné poistenie pre štyri osoby 4x22,-EUR=88,-EUR**. Spolu 2.292,-EUR z toho 25% zľava je 573,-EUR.
- Pro futuro finančné služby nie sú služby cestovného ruchu (ani cestovné poistenie, poistenie storna).. Nekalkulovať do zľavy
-

Negatívne vymedzenie po novom

- Tento zákon sa nevzťahuje na zájazdy alebo spojené služby cestovného ruchu
- a) poskytované na čas kratší ako 24 hodín, ak ich súčasťou nie je ubytovanie,
- **b) poskytované príležitostne, len obmedzenej skupine cestujúcich a bez cieľa dosiahnutia zisku**, (charitatívne organizácie, športové kluby alebo školy)
- c) zakúpené na základe rámcovej zmluvy, ktorej predmetom je zabezpečenie služieb cestovného ruchu v súvislosti s pracovnými cestami, uzatvorenej medzi obchodníkom a inou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osobou, ktorá koná v jej mene alebo na jej účet.

B2B , B2C.. OZ , ObchZ

- Táto smernica by sa preto mala vzťahovať na osoby na služobných cestách vrátane členov slobodných povolání alebo na samostatne zárobkovo činné osoby alebo na iné fyzické osoby, ak si nedohodnú cestovné riešenie na základe všeobecnej dohody. Aby nedošlo k zámene s vymedzením pojmu „spotrebiteľ“ používaným v iných právnych predpisoch Únie, osoby chránené na základe tejto smernice by sa mali označovať ako „**cestujúci**“.

Ale ochrana cestujúceho!

- **§ 27**
- (1) Vyhlásenie cestovnej kancelárie, že nekoná ako cestovná kancelária alebo že zájazd alebo spojená služba cestovného ruchu nepredstavuje zájazd alebo spojenú službu cestovného ruchu podľa tohto zákona, nezbavuje túto cestovnú kanceláriu povinností vyplývajúcich z tohto zákona.
- (2) Cestujúci sa nemôže vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva. Zmluvné dojednania alebo vyhlásenia cestujúceho, ktorými sa cestujúci vzdáva svojich práv podľa tohto zákona, ktorými tieto práva obmedzí alebo ktorými sa tento zákon obchádza, sú neplatné.

Variant A

- ak služby cestovného ruchu skombinoval jeden obchodník, a to aj **na požiadanie cestujúceho alebo podľa výberu cestujúceho uskutočneného pred uzatvorením zmluvy o zájazde**
- **Vplyv rozhodnutia Rozhodnutie C-400/00 Club-Tour, Viagens e Turismo SA v. Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido zo dňa 30.4.2002.** v prípade „vopred zorganizovanej kombinácie služieb“, pričom rozhodnutie smeruje k rozširujúcemu výkladu, že za zájazd sa považuje aj kombinácia služieb cestovného ruchu pripravená cestovnou kanceláriou „na mieru“ podľa individuálnych požiadaviek klienta. V odôvodnení rozhodnutia súd poukázal aj na bod j) Prílohy k smernici o balíku služieb, podľa ktorej náležitosťou zmluvy sú aj špeciálne požiadavky, s ktorými spotrebiteľ oboznámil organizátora alebo maloobchodníka pri rezervovaní služieb a ktoré obidve strany akceptovali.

Variant b

- bez ohľadu na to, či sa uzatvárajú samostatné zmluvy s jednotlivými poskytovateľmi služieb cestovného ruchu, ak ide o služby cestovného ruchu
- 1.zakúpené na jednom predajnom mieste a skombinované pred tým, ako sa cestujúci zaviazal k úhrade ich ceny,
- 2.ponúkané, predávané alebo účtované za súhrnnú cenu alebo za celkovú cenu,
- 3.ponúkané alebo predávané pod označením „zájazd“, „balík služieb cestovného ruchu“ alebo obdobným označením,
- 4.kombinované cestujúcim po uzatvorení zmluvy, ktorá oprávňuje cestujúceho na výber z rôznych druhov služieb cestovného ruchu, alebo
- 5.zakúpené od rôznych obchodníkov prostredníctvom prepojených online rezervačných systémov, pri ktorých obchodník, s ktorým je uzatvorená prvá zmluva o službe cestovného ruchu, zasiela meno a priezvisko, platobné údaje a elektronickú adresu cestujúceho ďalšiemu obchodníkovi alebo ďalším obchodníkom a s týmto obchodníkom alebo obchodníkmi sa uzatvorí zmluva o službe cestovného ruchu najneskôr 24 hodín po potvrdení rezervácie prvej služby cestovného ruchu.

Zmluvné aspekty – minulosť a budúcnosť

- Uzavretie zmluvy a prax skenovaných podpísaných zmlúv
- Zmena ceny a odstúpenie
- Vadné služby a odstúpenie počas alebo po skončení zájazdu
- Náhrada nemajetkovej ujmy

Spôsohy uzavretia zmluvy

- Jedna zmluva s cestovnou kanceláriou alebo aj viac samostatných zmlúv s rôznymi poskytovateľmi
- zmluva o zájazde uzatvorená za súčasnej fyzickej prítomnosti zmluvných strán
- zmluva o zájazde uzatvára telefonicky
- emailom, rezervačný systém na internetovej stránke
- Cestovná kancelária alebo cestovná agentúra predávajúca zájazdy je povinná bezodkladne po uzatvorení zmluvy o zájazde odovzdať cestujúcemu **vyhotovenie uzatvorenej zmluvy o zájazde** alebo jednoznačne, zrozumiteľne, určito formulované a čitateľné **potvrdenie o uzatvorení zmluvy o zájazde na trvanlivom nosiči**.

Odstúpenie od zmluvy- vadné plnenie

- rozsudok Krajského súdu Nitra z 10. 2. 2009, sp. zn. 6Co/254/2008, z ktorého vyberáme: V uvedenom ustanovení (§741h ods.2 OZ- pozn.aut.) sa nešpecifikuje, či ide o odstúpenie pred nástupcom na zájazd alebo počas zájazdu, keď sa objednávateľ až na mieste ubytovania, teda až po začatí zájazdu dozvie o tom, že cestovná kancelária mu nezabezpečila dohodnuté služby.
- Nová právna úprava § 22 ods. 7, **ak nie sú služby v poskytnuté súlade so zmluvou a ak** cestovná kancelária nevykoná nápravu právo odstúpiť od zmluvy o zájazde bez zaplatenia odstupného a požadovať primeranú zľavu z ceny zájazdu za služby cestovného ruchu, ktoré neboli poskytnuté riadne a včas, **ak ide o podstatné porušenie zmluvy o zájazde**.

Postúpenie zmluvy

- **Smernica Oznámenie doručené najneskôr sedem dní pred začiatkom poskytovania balíka služieb sa v každom prípade považuje za primerané.**
- Zmena cestujúceho je voči cestovnej kancelárii účinná, ak bolo oznámenie o postúpení zmluvy o zájazde podľa prvej vety doručené cestovnej kancelárii v primeranej lehote, najneskôr však sedem dní pred začatím zájazdu, ak sa zmluvné strany nedohodli na kratšej lehote; dňom doručenia oznámenia sa osoba uvedená v oznámení stáva cestujúcim.

Náhrada nemajetkovej ujmy

- **§ 23 Náhrada škody**
- Cestujúci má okrem práva na primeranú zľavu aj právo na primeranú náhradu majetkovej škody a tiež právo na **primeranú nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla v dôsledku podstatného porušenia** zmluvy o zájazde, za ktoré zodpovedá cestovná kancelária; náhradu škody poskytne cestovná kancelária cestujúcemu bezodkladne.
- C-168/00 Simone Leitner v. TUI Deutschland z 12. marca 2002

Náhrada škody, zníženie resp. vrátenie ceny zájazdu

- The plaintiffs had booked a package to Turkey including air transport, hotel accommodation and a bus transfer from the airport to the hotel. During this transfer a ghost driver's car hit the transfer bus and the passengers were severely injured. Instead of the hotel they were taken to hospital and therefore could not take any advantage of the services included in their package. The German Supreme Court held that the organiser owed a safe transport and the accident therefore constituted a lack of conformity with the contract. Although there had not been any fault on behalf of the organiser, the plaintiffs were entitled to claim back the package price.
- Case details: BGH judgements X ZR 117/15 and X ZR 118/15 of Dec. 6, 2016.

Podľa slovenského práva?

- **§ 23 Náhrada škody**
- 1) Cestujúci má okrem práva na primeranú zľavu podľa [§ 22 ods. 5 písm. b\)](#), [ods. 6](#) alebo [ods. 7](#) aj právo na primeranú náhradu majetkovej škody a tiež právo na primeranú nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla v dôsledku podstatného porušenia zmluvy o zájazde, za ktoré zodpovedá cestovná kancelária; náhradu škody poskytne cestovná kancelária cestujúcemu bezodkladne.
- (2) Cestovná kancelária sa môže zbaviť zodpovednosti za škodu len vtedy, ak preukáže, že porušenie zmluvy o zájazde bolo spôsobené
 - a) cestujúcim,
 - b) treťou osobou, ktorá nie je poskytovateľom služieb cestovného ruchu poskytovaných v rámci zájazdu, ak porušenie nebolo možné predvídať ani odvrátiť, alebo
 - c) neodvrátitelnými a mimoriadnymi okolnosťami.

Germany: no free termination of package contract because of voided passports

- The plaintiff had booked a holiday package to the U.S. organized by the defendant. She was supposed to travel to the U.S. together with her husband and her daughter on May 19, 2013. In January 2013 she applied for new passports for her daughter and herself which were issued and sent to her accordingly. However, as the authorities did not receive any confirmation of delivery, it was assumed that the passports had got lost and therefore they were declared void. However, no information was provided to the plaintiff. When the plaintiff and her family wanted to check in for the flight, they were refused because of the invalid travel documents.
- The defendant only paid back a part of the package price. The plaintiff's claim for full reimbursement was dismissed in all court instances. The German Supreme Court (BGH) held that the event was part of the sphere of risk of the plaintiff and could not be regarded "force majeure". It was the sole responsibility of every traveler to produce valid travel documents.
- Source: BGH press release No 76/2017 of May 16, 2017 relating to BGH judgement X ZR 142/15 of May 16, 2016

Fakultatívne výlety

Fakultatívne výlety

- Nová smernica- netvorí zájazd
- Z odôvodnenia Malo by sa objasniť, že v prípade, ak sa napríklad k ubytovaniu v hoteli, ktoré sa rezervovalo ako samostatná služba, doplnia po príchode cestujúceho do hotela ďalšie služby cestovného ruchu, tieto služby by sa nemali považovať za súčasť balíka
- **§3 ods. 3 písm b) zákona .. Zájazdom nie je....**
si cestujúci vybral a zakúpil tieto iné služby cestovného ruchu až po začatí poskytovania služby cestovného ruchu uvedenej v § 2 písm. a) prvom bode, druhom bode alebo treťom bode.
- Zodpovednosť cestovnej kancelárie ako sprostredkovateľa, ako obstarávateľa alebo ako poskytovateľa, posledný variant pozri ak zástupca vytvorí dojem (§ 32 OZ(1) Ak z právneho úkonu nevyplýva, že niekto koná za niekoho iného, platí, že koná vo vlastnom mene.)

Zodpovednosť sprostredkovateľa

- výberu vhodného zmluvného partnera cestovnej kancelárie, t.j. **či cestovná kancelária s náležitou starostlivosťou vybrala miestneho poskytovateľa služieb**, ktorého služby sprostredkovala objednávateľom zájazdu.
- V tejto súvislosti možno poukázať na rozhodnutie ÚS ČR: „*Vecou, ktorá mala byť podľa zmluvy obstaraná, boli letenky, nie faktická doprava na určené miesto, povinnosťou obstarávateľa bolo teda uskutočniť riadne, v súlade so svojimi schopnosťami a znalosťami (§725 OZ), všetko, aby letenky obstaral, záver všeobecných súdov, podľa ktorého obstarávateľ nesplnil zmluvu o obstaraní veci, pretože let sa neuskutočnil, je výsledkom extrémnej interpretácie ustanovení o príkaznej zmluve..“* II. ÚS ČR 474/2000

VOP a fakultatívne výlety

- *Počet, obsah a ceny fakultatívnych výletov uvedených v katalógu budú upresnené v odovzdávaných Pokynoch k zájazdu a aktualizované v mieste pobytu na úvodnom informatívnom stretnutí s delegátom podľa aktuálnej ponuky zahraničných organizátorov. Akékoľvek reklamácie, týkajúce sa fakultatívnych výletov, je nevyhnutné riešiť bezodkladne u organizátora výletu v mieste pobytu, pretože nie sú organizované našou CK, ale zahraničnými partnermi.“ (2014)*
- **CK nezodpovedá za úroveň tých služieb, ktoré si objednávateľ sám objedná u tretích osôb (2018)**

Rakúska rozhodovacia prax

- Žalobkyňa si u žalovaného /cestovnej kancelárie/ objednala zájazd do Dominikánskej republiky. Zmluvné obchodné podmienky obsahovali ustanovenie, podľa ktorého s ohľadom na služby tretích osôb (o aké pôjde pri fakultatívnych výletoch), je žalovaný zodpovedný len za riadne sprostredkovanie, ale nie za riadne splnenie samotných služieb . Zranenie na výlete nedostatočná odborná starostlivosť poskytovateľa výletu
- Najvyšší súd zdôraznil, že s ohľadom na zodpovednosť cestovnej kancelárie, vnímanie priemerného spotrebiteľa je rozhodujúce. Súd nižšej inštalácie správne usúdili, že žalovaného logo na záhlaví týždňového programu a skutočnosť, že delegát žalovaného prijal objednávku výletu, odôvodnene vytvorili presvedčenie u spotrebiteľa, že tieto výlety organizuje žalovaný, informácia malým písmom v spodnom riadku týždňového programu nie je dostatočnou zvrátiť tento dojem.
- Rozhodnutie OGH (Rakúsko) 6 Ob 22/14z z 29.1.2015

Nemecká rozhodovacia prax

- The plaintiffs had booked a package holiday to Bulgaria with the defendant. Upon arrival, they received a welcome folder which contained a sheet titled "Your Excursions", carrying the defendant's logo and promoting various events and excursions. In the bottom line it said that the excursions were organised by a local agency and the defendant would only act as an intermediary. However, the excursions were to be booked through the defendant's local representative. The plaintiffs booked an excursion called "Jeep Safari". On this excursion they suffered a car accident and were injured.
- The German Civil Supreme Court (BGH) held that from the perspective of an average consumer and taking into regard the overall impression, the defendant appeared to be the organiser of the excursion because the leaflet was part of the defendant's welcome folder, the excursions were promoted under the defendant's logo and could be booked through the defendant's representative whereas the information that the defendant only acted as an intermediary was only given in small print. The case was therefore referred back to the appellate court to investigate the circumstances of the accident.
- Source: BGH press release 4/2016 of Jan. 12, 2016 on BGH judgement X ZR 4/15 of of Jan. 12, 2016.

Prevažne z leteckej dopravy

A iné

SRN zmeškaný let z dôvodu dlhšej bezpečnostnej kontroly, zodp. štát??

- The plaintiff and his family were booked on a flight from Germany to a destination outside the Schengen area. The flight was scheduled to depart at 04:55 and the boarding time was announced for 04:30. The plaintiff and his family arrived at the security check shortly before 04:00. The officer detected a suspicious object in the hand luggage of the plaintiff's wife. He informed his supervisor who ordered the hand bag to be screened several times. In addition, the plaintiff's wife was checked for traces of explosive materials. The procedure showed no results confirming the suspicion and the family was allowed to pass the security control at 04:40. At that time, the boarding had already closed and so they missed their flight.
- **The plaintiff filed a law suit against the state, requesting compensation for the costs of a substitute flight. While the first instance court (LG Frankfurt/Main) granted the claim, the appellate court (OLG Frankfurt/Main) reversed the judgement and dismissed the claim. In a ruling of Dec 14, 2017, the German Supreme Court (BGH) came to the conclusion that an appeal of the plaintiff had no realistic chance of success: lawful acts by state authorities could only give rise to liability if the person concerned suffered damages which must be regarded as a disproportionate burden. Security checks could always take some time and it therefore was each air passenger's obligation to take into account the extra time required. As the plaintiff and his family only had shown up at the security check less than one hour before departure and only half an hour before boarding time they had significantly contributed to the risk of missing the flight and therefore were not entitled to compensation.**
- Case details: BGH order of Dec. 14, 2017, III ZR 48/17

Minimálne práva cestujúcich v leteckej doprave

□ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla**

- a) im bol proti ich vôli odmietnutý nástup do lietadla;
- b) bol ich let zrušený;
- c) ich let má meškanie.

Prostriedky nápravy v nariadení

- **Právo na kompenzáciu** (náhradu) **podľa článku 7**, fixné sumy
- **Právo na vrátenie ceny letenky** (reimbursement – náhrada v slov. verzii) a ak treba návrat do miesta odletu (spiatočný let– alternatíva ak prípojný - zložené lety) alebo **presmerovanie** (re- routing) do cieľovej destinácie *podľa článku 8*
- **Právo na starostlivosť** (jedlo, pitie, telefón, ubytovanie, doprava medzi ubytovaním a letiskom) *podľa článku 9*

Cestujúci- sprostredkovateľ- letecký dopravca- C-302/16 - *Krijgsman*

- Článok 5 príslušní cestujúci majú právo na náhradu od prevádzkujúceho leteckého dopravcu v súlade s článkom 7, pokiaľ i) neboli informovaní o zrušení letu aspoň dva týždne pred plánovaným časom odletu.....
- „**Aké (formálne a obsahové) požiadavky sa kladú na splnenie informačnej povinnosti v zmysle článku 5 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 261/2004, ak prepravná zmluva bola uzatvorená prostredníctvom cestovného agenta alebo rezerváciou na internetovej stránke?**“

C-302/16 - *Krijgsman*- pokr.

- Článok 5 ods. 1 písm. c) a článok 7 nariadenia sa majú vykladať v tom zmysle, že prevádzkujúci letecký dopravca je povinný zaplatiť náhradu upravenú týmito ustanoveniami v prípade zrušenia letu, ak o tom nebol cestujúci informovaný aspoň dva týždne pred plánovaným časom odletu vrátane prípadu, ak tento dopravca oznámil toto zrušenie aspoň dva týždne pred týmto časom cestovnému agentovi, prostredníctvom ktorého bola uzatvorená prepravná zmluva s dotknutým cestujúcim, a ak ho tento agent neinformoval v tejto lehote.
- Splnením povinností podľa nariadenia č. 261/2004 nie je dotknuté právo uvedeného dopravcu požadovať podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva od akejkoľvek osoby, ktorá spôsobila nesplnenie povinností tohto dopravcu, vrátane tretích osôb náhradu škody, ako to stanovuje článok 13
- Judgement of May 11, 2017 in case C-302/16 - *Krijgsman*

Výkladové usmernenie k č. 261/2004

OZNÁMENIE KOMISIE z 15.6.2016

Výkladové usmernenia k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov, a k nariadeniu Rady (ES) č. 2027/97 o zodpovednosti leteckého dopravcu v prípade nehôd, zmenenému nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 889/2002 (2016/C 214/04)

- KSBA/6Co/2/2014
27. 11. 2014

súd: Krajský súd Bratislava Spisová značka: [6Co/2/2](#)

- (DALŠIA NÁHRADA
- <http://merit.slv.cz/KSTT/26Co/59/2016>
- STRAJK MIMORIADNA OKOLNOST
- SBA/6Co/560/2015
2. 5. 2016

(zdroj)

Súd: Krajský súd Bratislava Spisová značka: [6Co/560/2015](#) -- AJAZD A NARIADENIE

- KSTT/10Co/773/2015
23. 8. 2016

- ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej nárok na paušálnu a jednotnú náhradu pre cestujúceho v dôsledku meškania letu, vychádzajúci z článkov 5 až 7 nariadenia č. 261/2004, ktorého je nárok, ktorý nezávisí od náhrady škody upravenej v rámci článku 19 Montrealského dohovoru (pozri v tomto zmysle rozsudky Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, bod 27, ako aj Nelson a i., C-581/10 a C-629/10, EU:C:2012:657, body 46, 49 a 55).

C-402/07 a C-432/07 Sturgeon a i.

- Články 2 písm. l), 5 a 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, sa majú vykladať v tom zmysle, že let, ktorý má meškanie, bez ohľadu na dĺžku meškania, hoci aj veľkú, **nemožno považovať za zrušený, ak sa uskutočňuje v súlade s plánovaním pôvodne stanoveným leteckým dopravcom.**

C-402/07 a C-432/07 Sturgeon a i.

- 2. Články 5, 6 a 7 nariadenia č. 261/2004 sa majú vykladať v tom zmysle, že na účely uplatnenia práva na náhradu sa cestujúci, ktorých let má meškanie, môžu považovať za cestujúcich, ktorých let bol zrušený a že sa tak môžu dovolávať práva na náhradu upraveného v článku 7 tohto nariadenia, ak im bola z dôvodu letu, ktorý má meškanie, spôsobená trojhodinová alebo dlhšia časová strata, t.j. že dorazia do ich cieľového miesta po troch hodinách alebo viac po čase príletu, ktorý pôvodne stanovil letecký dopravca.
- Takéto meškanie však nedáva cestujúcim právo na náhradu, ak letecký dopravca môže preukázať, že veľké meškanie je spôsobené mimoriadnymi okolnosťami, ktorým sa nedalo zabrániť ani vtedy, keď boli prijaté všetky primerané opatrenia, teda okolnosťami, ktoré sa vymykajú spod účinnej kontroly leteckého dopravcu.

C-11/11 Air France SA v. Folkerts

- Cestujícím letů s mezipřistáním musí být nahrazena škoda, pokud do cílového místa určení doletí s tříhodinovým nebo delším zpožděním
- **Skutečnost, že zpoždění prvního letu nepřesáhlo prahové hodnoty stanovené unijním právem, nemá vliv na nárok na náhradu škody**
- Nařízení o náhradách a pomoci cestujícím v zásadě přiznává cestujícím nárok na pomoc po dobu zpoždění jejich letu. Soudní dvůr v rozsudku Sturgeon mimoto rozhodl, že nárok na náhradu mají i cestující, jejichž let byl zpožděn, přestože nařízení výslovně přiznává tento nárok pouze v případě zrušení letů, jestliže cestující dosáhnou cílového místa určení tři nebo více hodin po plánovaném čase příletu. Tato paušální náhrada ve výši od 250 do 600 eur v závislosti na délce letu **se stanoví podle posledního místa určení, kterého dotyčný cestující dosáhne po plánovaném čase příletu.**

Mimoriadne okolnosti

- **Článok 5 ods. 3**
- **VYLUČUJÚ právo na náhradu** (Prevádzkujúci letecký dopravca nie je povinný platiť náhradu podľa článku 7, ak môže preukázať, že zrušenie je spôsobené mimoriadnymi okolnosťami, ktorým sa nedalo zabrániť ani vtedy, keď boli prijaté všetky primerané opatrenia.)
- Nedotýkajú sa práva na starostlivosť ani práva na vrátenie ceny letenky, zabezpečenie spätočného letu či presmerovanie

C-315/15 Pešková, Peška vs. Travel Service- mimoriadne okolnosti

- **Článok 5 ods. 3 sa má vykladať v tom zmysle, že kolízia medzi lietadlom a vtákom spadá pod pojem „mimoriadne okolnosti“ v zmysle tohto ustanovenia.**
- keďže kolízia medzi lietadlom a vtákom a prípadné poškodenie v dôsledku tejto kolízie nie sú vnútorne spojené so systémom fungovania lietadla, svojou povahou alebo pôvodom sa netýkajú bežnej aktivity dotknutého leteckého dopravcu a vymykajú sa jeho účinnej kontrole. Uvedenú kolíziu je preto potrebné kvalifikovať ako „mimoriadnu okolnosť“ v zmysle článku 5 ods. 3
- V tejto súvislosti je nepodstatné, či táto kolízia skutočne spôsobila na predmetnom lietadle škodu. Cieľ spočívajúci v zabezpečení vysokej úrovne ochrany cestujúcich v leteckej doprave, ktorý sleduje nariadenie č. 261/2004 a ako ho spresňuje odôvodnenie 1 tohto nariadenia, totiž znamená, že leteckých dopravcov nemožno nabádať k tomu, aby neprijímali opatrenia, aké si vyžaduje takáto nehoda, a uprednostňovali zachovanie a dochvilnosť svojich letov pred cieľom bezpečnosti letov.

C-402/07 a C-432/07 Sturgeon a i.

- **Článok 5 ods. 3 nariadenia č. 261/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že technická porucha lietadla, ktorá spôsobí zrušenie alebo meškanie letu, nespadá pod pojem "mimoriadne okolnosti" v zmysle tohto ustanovenia, okrem prípadu, keď táto porucha vyplýva z udalostí, ktoré sa svojou povahou alebo svojím pôvodom netýkajú bežného výkonu činnosti dotknutého leteckého dopravcu a vymykajú sa spod jeho účinnej kontroly."**

Spojené veci C-195/17..... až C-292/17)

- **spontánna neprítomnosť značnej časti palubného personálu v práci („divý štrajk“), o akú ide vo veciach samých, ku ktorej došlo v dôsledku neočakávaného oznámenia prevádzkujúceho leteckého dopravcu o reštrukturalizácii podniku a v nadväznosti na výzvu, ktorá nepochádzala od zástupcov zamestnancov podniku, ale spontánne od samotných zamestnancov, ktorí si nahlásili práceneschopnosť, nespadá pod pojem „mimoriadne okolnosti“ v zmysle tohto ustanovenia.**

Pojem ‚zrušenie‘ – Let s neplánovaným medzipristátím“ C-32/16

- „Ide o zrušenie letu v zmysle článku 2 písm. l) nariadenia č. 261/2004, keď lietadlo uskutočňujúce plánovaný let **odletelo podľa plánu a na cieľovom mieste pristálo s meškaním menej ako tri hodiny, pričom ale uskutočnilo neplánované medzipristátie?**“
- **Článok 2 písm. l) nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že let, ktorého miesto odletu a príletu bolo v súlade so stanoveným plánom, pri ktorom ale došlo k neplánovanému medzipristátiu, nemožno považovať za zrušený.**
- K vážnym problémom a nepohodliu dochádza len vtedy, keď toto medzipristátie má za následok, že lietadlo uskutočňujúce predmetný let doletí do cieľovej destinácie s meškaním tri hodiny alebo viac oproti plánovanému času príletu, čo predstavuje situáciu, v ktorej cestujúcemu v zásade vzniká právo na náhradu

C-215/18

- Existoval medzi žalobkyňou a žalovaným zmluvný vzťah v zmysle článku 5 ods. 1 nariadenia č. 44/2001¹ o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach napriek tomu, **že medzi žalobkyňou a žalovaným nebola uzavretá zmluva a let bol súčasťou súboru služieb poskytovaných na základe zmluvy medzi žalobkyňou a treťou osobou (cestovnou kanceláriou)?**
- Možno tento vzťah kvalifikovať ako spotrebiteľský vzťah v zmysle ustanovení oddielu 4 článku 15 až článku 17 nariadenia č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach? /pozri aj čl. 15 bod 3/ *Tento oddiel sa neuplatní na prepravné zmluvy s výnimkou tých, ktorých predmetom je zabezpečenie dopravy a ubytovania za jednu cenu.*
- Má žalovaný pasívnu legitímáciu na uspokojenie nárokov vyplývajúcich z nariadenia č. **261/2004** z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje **nariadenie (EHS) č. 295/91?**
- **Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Obvodní soud pro Prahu 8 (Česká republika) 26. marca 2018 – Libuše Králová/Primera Air Scandinavia**

C-204/08

- Článok 5 bod 1 písm. b) druhá zarážka nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade leteckej prepravy osôb z jedného členského štátu na miesto určenia v inom členskom štáte uskutočnenej na základe zmluvy uzavretej s jedinou leteckou spoločnosťou, ktorá je prevádzkujúci dopravcom, **príslušným súdom na rozhodnutie o návrhu na náhradu škody na základe tejto zmluvy o preprave a na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91, je súd podľa voľby žalobcu, v obvode ktorého sa nachádza miesto odletu alebo miesto priletu lietadla, ktoré sú dohodnuté v uvedenej zmluve.**

Návrh vo veci C-448/16, Mohamed Barkan a i./Air Nostrum L.A.M. S.A. n

- 1. Článok 5 bod 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že výraz „zmluvné veci“ zahŕňa aj nárok na náhradu podľa článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004 uplatňované voči prevádzkujúcemu leteckému dopravcovi, ktorý nie je účastníkom zmluvy, ktorú dotknutý cestujúci uzatvoril s iným leteckým dopravcom

C-145/15 a C-146/15,

- Článok 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004 sa má vykladať v tom zmysle, že orgán, ktorý určí každý členský štát na základe odseku 1 tohto článku a ktorému bola predložená individuálna sťažnosť cestujúceho, ktorému letecký dopravca odmietol zaplatiť náhradu podľa článku 7 ods. 1 uvedeného nariadenia, nie je povinný prijať donucovacie opatrenia, ktorými sa tomuto dopravcovi uloží povinnosť zaplatiť túto náhradu.

Montrealský dohovor

- **NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 889/2002 z 13. mája 2002, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) 2027/97 o zodpovednosti leteckého dopravcu v prípade nehôd- prevzatia Montreal dohovoru**
- **German Supreme Court (BGH) decides on air carrier liability for passenger fall on boarding bridge**
- Submitted by [Michael Wukoschitz](#) on 21 November, 2017 - 16:41
- The claimant was about to embark for his flight from Düsseldorf to Hamburg on Feb. 9, 2013, when he slipped on the boarding bridge because of a wet floor caused by condensation. As a result he suffered from a fracture of his patella. He filed a claim for damages against the defendant air carrier. The first instance court (LG Düsseldorf) dismissed the claim and the appellate court (OLG Düsseldorf) confirmed this decision: according to the Montreal Convention, the air carrier was only liable for accidents caused by a hazard which was characteristic for aviation. Any event which in a similar way could happen in other areas of life was not covered by the Convention. Hence, as a wet floor wasn't a specific risk of aviation, there was no liability.
- Upon further appeal of the claimant, the German Federal Court (Bundesgerichtshof/BGH) set aside the appellate court's judgment and referred the case back to the latter for new consideration. The BGH held that it was not necessary to decide on whether liability under the Montreal convention was limited to hazards characteristic for aviation: the facts that passenger bridges for technical reasons do not have any handrails, there usually is a certain slope and condensation was likely to happen because these bridges connect areas of different temperatures were sufficient to be qualified as part of the hazard characteristic for aviation.
- Source: BGH press release 185/2017 of Nov. 21, 2017 on judgement X ZR 30/15 of Nov. 21, 2017

- Judgment in joined cases C - 168/16 and C - 169/16 – Nogueira an **Rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) zo 14. septembra 2017**
- **Sandra Nogueira a i. proti Crewlink Ireland Ltd a Miguel José Moreno Osacar proti Ryanair Designated Activity Company**
- **ávrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré podal Cour du travail de Mons**
- **Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych veciach – Súdna právomoc – Právomoc v oblasti individuálnych pracovných zmlúv – Nariadenie (ES) č. 44/2001 – Článok 19 bod 2 písm. a) – Pojem ‚miesto, kde zamestnanec obvykle vykonáva svoju prácu‘ – Letecké odvetvie – Členovia posádky – Nariadenie (EHS) č. 3922/91 – Pojem ‚domáca základňa‘**
- **Spojené veci [C-168/16](#) a C-169/16 nerelevantne ale zaujímavé**
-